

Μαρουσίαν -
Κατ. Ακ
Η...
Κ/π. Ίλιν Α!
1936 π. 155-7

Ήταν πολύ κοντά μας ὁ Θανάσης Κατραπάνης κι' αὐτό ἀπετέλεσεν ἕνα ἐμπόδιο γιὰ νά τόν γνωρίσωμε καλά, γιατί πολλές φορές μόνη ἡ ἀπόστασις "χρόνου καί τόπου" δίνει τήν ἀπαραίτητη προοπτική γιὰ μιὰ καλή γνωριμία, γιὰ μιὰ πραγματική ἐκτίμησι. Ὅσο ὅμως περνᾷ ὁ καιρός ἀπό τήν περὶ τήν ἡμέρα τοῦ θανάτου του -26 Δεκεμβρίου 1934- τόσο ἡ ποιητική του φυσιογνωμία φωτίζεται καί γίνεται περισσότερο ἀνάγλυφη. Γιατί ὁ Θανάσης Κατραπάνης ἦταν ἀληθινά ποιητής, ὅπως ἀληθινό λουλούδι εἶνε τό θυμάρι, ὅπως πραγματικός τραγουστής εἶνε ὁ τζίτζικας.

Γευᾶτος ἀπό αἰσθήματα, πλημμυρισμένος ἀπό τήν ἀγάπη τῆς ζωῆς, ἀναζητοῦσε σ' αὐτήν κάθε θέλητρο, ἐδονεῖτο δέ κάθε ἐντύπωσι τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου καί σέ κάθε ἀνάβλυσμα τοῦ ἐσωτερικοῦ. Κι' ὁ πλοῦτος αὐτός τῶν ἐντυπώσεων, τῶν ἐνθουσιασῶν, τῶν συναίσθημάτων τόν ἔκανε νά γράφῃ. Ὑπήκουε σέ μιάν ἀνάγκην ὅταν ἔγραφε τούς στίχους του, γι' αὐτό ἀκριβῶς δέν ἐφρόντιζε νά τούς λασάρῃ. Οἱ στίχοι ἦταν ἡ ἀναπνοή γι' αὐτόν, μόνον δέ ἡ ἀνάγκη τοῦ ἀέρα κανονίζει τήν ἀπνοή μας καί ὄχι ὁ ξενος ρυθμός. Ἡ γονιμότης του σ' αὐτό ὀφείλεται ὅπως καί ἡ φυσικότης τῶν στίχων του.

Ἐγραψε πλούσιες ποιητικές συλλογές : Τά Χρυσόλογα, τά τραγούδια τῆς Ἀγάπης, τά Κραυδοτραγούδα, τά Ἀνθοτραγούδα, τά Ἀνοιξιὰτικα, τά Φθινοπωρινὰ, τά Χειμωνιάτικα, τῆς Χίλιες μιὰ παροιμίες καί δύο λυρικά δράματα τόν Ἀνθέμιον καί τό Πανόραμα.

Ἀπό τήν πλουσία αὐτή συγκομιδῇ μαζεύουμε τυχαῖα μερικά ἔργα του καί τά δημοσιεύουμε γιὰ τό ποιητικό του μνημόσυνον.

Ἡ Δ η μ ο κ ρ α τ ί α

Γλυκυτάτη μου, σὺ δημοκρατία,
Ποῦ σπᾶς τήν ἀλυσίδα τῆ βαρείας,
Στούς σκλαβωμένους τοὺς λαούς χαρίζεις
τῆ σημερινή σου αὐτὴ τῆ λευτεριά.

Κι' ἀνοίγουμε τὰ σφαλιγμένα χεῖλη
Τραγοῦδι γιὰ νά ποῦμε στῆ ζωῆ
ὅπου ἡ σκλαβειά, κι' ἂν εἶνε φωλιασμένη
λουλούδι δέν θά διῆς σ' αὐτήν τῆ γῆ.

Ἄηδόνι δέ θ' ἀκούσης νά λαλήση
ξεφυλισμένα θ' αὐρῆς τά βουνά.
Καράβι δέγ θά βρῆς γιά ν' ἀρμενίση
πουλί μέσ' στὰ οὐράνια νά γυρνᾶ !

Θ' ἀκούσης τῆς σκλαβιάς τήν ἄλυσίδα
τά πόδια νά τή σέρνουνε βαρειά,
Ζήτη εἰς γλυκειά Δημοκρατία
πού δίνεις στούς λαούς τή λευτερειά !

Ὁ πόνος τῆς χωριατοπούλας

Σᾶς ἀφίνω πολυλιά καί λουλούδια.
φεύγω τάω στήν ἄλλη ζωή,
ψάλλετε με καί κεί με τραγούδια
οἴπου θάμαι στή μαύρη τή γῆ.

Σᾶς ἀφίνω καί σᾶς, ναί προικιάμου
πού σᾶς εἶχα κρυφῆ μου χαρά
γιά στολίδι σᾶς εἶχα τοῦ γάμου
πού ζητοῦσα νά διῶ μιᾶ φορά

Ἄργαλιέ μου καί σένα σαφίω
μέ τά μαῦρα καί σὺ νά ντυθῆς
τήν ψυχή μου στόν Πλάστη τῆ δίνω
καί στόν ἄπιστο σὺ νά τό τῆς :

Πῶς τά δάκρυα μου πέφταν σάν φάδι
καί τόν πρόσενα γιά νά τον διῶ
ἐβλεπα τό πανί σάν ριμάδι
καί μετροῦσα μέ βιά τον καιρό.

Τήν ψυχή μου στόν Πλάστη τήν δίνω
καί τό σώμα σῆς τῆς τῆ χαρά
τήν κατάρρα σ' ἐκεῖνον ἀφίνω
πού μέ παιδεύε τόσο σκληρά.

Παράκλησις

Μαζόχθηκαν τά λουλούδια
Ὅλα γύρω μου μιᾶ μέρα
μου γυρέψανα τραγούδια
στοῦ Ὁρέως τῆ φλογέρα.

Καί τό πνεῦμα του φωνάζω
σάν καλός μου πατριώτης
καί μου λέγει κι ἀραδιάζω
τά τραγούδια τῆς νεότης.

Παίζοντας του τῆ φλογέρα
μέσ τήν εμορφή τῆ φύση
τά βουνά καί τά λαγκάδια
μου τορίξαν στό μεθῦσι.

Κ' εἶπα σ' ἄνθια μή ξεχνάτε
ὅταν πάγω πιά πείο πέρα
τό στεργό μου τό σπητάκι
νά στολίσετε μιᾶ μέρα.

Ἡ τ ύ χ η

Ἐρσία κόρη πέσιμου ποῦ νά σέβρω
ἀόρατη που τρένεις πᾶν στή γῆ
προσχύνημα εἶσαι σύ ὅλου τοῦ κόσμου
κι ἐλπιδοφόρα εἶσαι τῆς ζωῆς

Δθσεύρετο διαμάντι δουλεμένο
μέ τῆς λαχτάρας τό χρυσό σφυρί
ἡ σκέψι μου τά θάματα σου βλέπει
στήν ἀκακη καρδιά σου κι ἀπορεῖ.

Σάν τή στραβή ποῦ πέφτεις ὅπου λάχει
καί δέ διαλέγης μήτε ἔμορφιά
μήτε τά νειάτα αὐτά σέ γαργαλίζουν
μήτε μισεῖς τά γερατειά.

Τύγη στραβή γυρίζεις μερῶ στό Κόσμο
κι αὐτή θαρρῶ σου λείπει ἡ ἀκοή,
γιατί τά μάτια καί τ αὐτιά σάν εἶχες
θέ ν ἀκουες τό κλάμ ἀπά στή γῆ.

Θ ἄ λ α σ σ α

Ὅσο γλυκειά κι ἄν φαίνεσαι
τόσο φαρμάκι χύνεις
κτιζεῖς παλάτια δίπατα
φτωχά σπιτάκια σβύνεις

Τρικυμιασμένη θάλασσα
γιατί δέν ἡμερέβεις ;
πού τῆς ζωῆς τό στολισμό
νάκαταπιης γυρέβεις

Ἐφαγες τόσα δά κορμιά
δέν χόρτασες ἀκόμα ! !
φάγε τῆς γῆς καί χόρτασε
τούς βράχους καί τό χῶμα

Νά πᾶνη πειά ἡ λύσσα σου
κι αὐτό τό μοιρολόγι
πῶς γράφει χρόνια στή ζωῆ
τό μαύρο νεκρολόγι

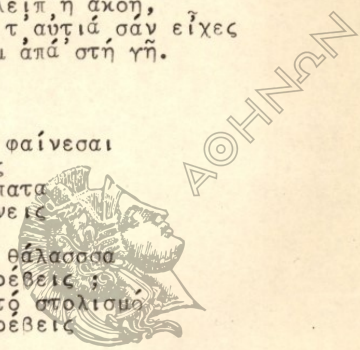
Κι ἀκούει τό πεντάρφανο
πού τρέγει στ ἀκρογιάλι
μά τό σκληρό τό χῶμα σου
ζητᾶ νά φαγη κι ἄλλη.

Ο ἰ Π α ν σ έ δ ε ς

Ἐναπρωῖ μου πρόσφερε μιᾶ νέα τούς πανσέδες.
Μά τί πανσέδες ἦτανε τί πυρωδιά.
Ἀπό τούς Βαβυλώνιους λές νάταν τούς μπαξέδες
Κι εἶχαν τοῦ Σαρδανάπαλου κρυμμένη τή καρδιά

Ὅπου ἀγάπησε τρελλά τῆς ἔμορφες τῆς Κόρες
μαζύ τους ἐκολύπησε μέσα στή ἠδονή
κι αὐτό τό στέμμα χάνεται μέσ στής τρελλές τῆς ἄρες
γιά τῆς ἀγάπης τή πληγή κανένας δέν θρηνεῖ

Τόσες ἄραϊες θύμησης μου φέρνανε μπροστά μου
τῆς περασμένης μου ζωῆς ἐκείνης τή χαρά

πού τά φτερά της μ'άναψαν τῆς σπίθες στὴν καρδιά μου
ἡ στάχτη πού τὴ σκέπαζε ἀπὸ χρόνια μιὰ φορά

Καί τί νά κάμω, τί μπορῶ σ'αὐτὴ τῇ δυστυχίᾳ
πῶς θέλεις μὰ ωραία μου παρθένα νά στῶ πῶ
ἂν τῆς πανσέδες μου δώσεις γιὰ κάποια εὐτυχία
στὴ δυστυχία βρίσκομαι τρελλά πού σ'ἀγαπῶ.

Π α ρ ο ι μ ί ε ς ἀ π ό τ ά ς (ΙΟΟΙ)

Ἄν ἔχεις φίλε μου λεφτά
ο κόσμος σέ ἐκτιμᾷ
καί σάν γλυστρήσεις μιὰ φορά
τὴ ράχι σου γυρνᾷ

Στόν δρόμο σου πού περπατᾷς
σάν βρῆς τὴν εὐτυχία
μὴν τὸ ξεχνᾷς πού βρίσκεται
μαζὺ κι ἡ δυστυχία

Βουβός κουφός κι ἀμίλητος
δίχως νά εἶσαι νᾶσαι
τότε μεσα στὸ βίο σου-ἤσυχα θά κοιμᾷσαι

Ἄν δέν ἔχεις γέρω
ζήτα ν'ἀγοράσης
τῆς ζωῆς τὸν κάβο
γιὰ νά μὴν τὸν χάσεις

Στάμεγάλα λόγια
προσοχὴ μὴ δίνεις
πρὶν τὸν δρόμο πάρης
σκεψοῦ πού θά βεῖνης

Ἄ πλάνε κόσμε τῆ ζωῆ
σά λείψει τὴ λησᾷσαι
τότε μόνον τῆς χαρῆς τῆς
κλαίγοντας τῆς θυμᾷσαι

Κρῆμα μὴ θαυμάζεις
σέ καγένη μὴ
χάθηκ' ἀπὸν Κόσμο
φίλε ἡ ψιμῆ.

Ἐύρεις πού κάθετ' ὁ θεός ;;;
στὴν Παραδοσακκουλά !!!!

Ὁ παπᾶς ὅποιον γνωρίζει
πιό πολὺ τὸν θυμιατίζει

Παγάθειμᾶ το τό κλουβί
κι ἄς εἶναι καί διαμαντένιο

Τοῦ τζογαδόρου ὁ τέντζερες
τοῦ κρηνοῦ τὸ πιάτο
ἐξῆ ἡγες εἶν ἀδειανό
καί μιὰ φορᾶ γεμάτο

Μὴ γυρεύεις τὰ πολλὰ
τὰ τρανά καί τὰ μεγάλα
καί δέν βρίσκεται κανεὶς
πάντοτε στὴν ἴδια σκάλα

Ἡ φωνηία εἶναι ὠραία
ὅταν εἶνε μακρὰ
καί τό κῆμα νά τό βλέπεις
ὅταν εἶσαι στήν στεργιά.

©. Κατραπάνης

Ἡ φωνηία εἶναι ὠραία
ὅταν εἶνε μακρὰ
καί τό κῆμα νά τό βλέπεις
ὅταν εἶσαι στήν στεργιά.
Τῆς ἐν Καλαμάτῃ δέξις δὲ Κόραμαρ ὁ κίπορ
ἐν χαρμηλοῖσι δαίμαρ ποικίλῃ. Πραγματικῶς, τὸ
δακρυγραφικὸν στοιχεῖον, ἀπὸ ἀναλύσεως, εἶνε φωνηία
ποικίλα ἐν Καλαμάτῃ, φωνηία καὶ οἱ ἄλλοι τοῦ δὲ ὠραία
γραφικῶν. Ἐδὲ καὶ ἐν δαίμαρ τοῦ κίπορ καὶ Χερσίδαρ
ὡς ἡ Διὸς ζῆλον, ἀνομιλῶν δαίμαρ, ἀδελφῶν, καὶ ἕνα
τοῦτ' ἐν καθάρῃ λυγρῶν πρὸ προσωπιῶν ποδῶν
ἠπορεύσε τὸν ἐν εἰς ἀντικεῖνον ποιοῦ ἢ καὶ ἢ
ἐν φωνηίᾳ προσωπιῶν.

Κ. Παναγιώτης
π. Α. Π. Σολοῦ
ΑΡ. 1936
σ. 955

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ